

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ι. ΛΟΓΟΘΕΤΗΣ
(1883 - 1975)

Ὁ Κωνσταντῖνος Ἰωάν. Λογοθέτης, καθηγητὴς τῆς "Εδρας τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῇ Φιλοσοφικῇ Σχολῇ τοῦ Πανεπ. Ἀθηνῶν (1926-1953), ἐγεννήθη τῇ 3ῃ Φεβρουαρίου 1883 ἐν τῇ κώμῃ Κέντρῳ (πρῶην Γαϊτσῆς ἢ Γαϊτζῆς ἢ Γαϊτσοχώρια) τῆς βορειοδυτικῆς Μάνης, κειμένη πλησίον τῆς Καλαμάτας, ἀπεβίωσε δὲ ἐν Ἀθῆναις τῇ 12ῃ Μαΐου 1975 εἰς βαθὺ γῆρας.

Οὗτος ἐπεράτωσε τὰς ἐγκυκλίους σπουδὰς του ἐν Καλάμαις, ἐφοίτησεν εἰς τὴν Φιλοσοφικὴν Σχολὴν τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, μετὰ δὲ τὰς πτυχιακὰς του ἐξετάσεις μετέβη εἰς Γερμανίαν, ὅπου παρηκολούθησε μαθήματα φιλοσοφίας, ἰδίᾳ εἰς τὰ Πανεπιστήμια τοῦ Βερολίνου καὶ τῆς Λειψίας. Ἐπανελθὼν ἐκ Γερμανίας εἰς Ἑλλάδα διωρίσθη κατ' ἀρχὰς ὡς καθηγητὴς ἐν τῇ Ροβερτεῖῳ Ἑλληνικῇ Σχολῇ (1906-1908) εἰς Κωνσταντινούπολιν, ἔπειτα δὲ ἐν τῇ Ριζαρείῳ Ἐκκλησιαστικῇ Σχολῇ ἐν Ἀθῆναις, ἔνθα ἐγαλούχησεν εἰς τὴν φιλοσοφίαν πλείστους ἐκ τῶν μετέπειτα διακριθέντων εἰς τὰ γράμματα καὶ τὸν ἀκαδημαϊκὸν βίον τροφίμων τῆς Σχολῆς ταύτης.

Ἀνεκρύχθη ἐνωρὶς διδάκτωρ διὰ τῆς πραγματείας ὑπὸ τὸν τίτλον «Ἡ περὶ Ἰδεῶν θεωρία τοῦ Πλάτωνος», ἡ ὁποία ἐβραβεύθη ἐν ἔτει 1908 εἰς τὸν Σούτσειον διαγωνισμόν. Διαδεχθεὶς ἐν τῇ "Εδρᾷ τῆς Ἱστορίας τῆς Φιλοσοφίας τὸν πεφιλημένον καθηγητὴν του Μαργαρίτην Εὐαγγελίδην τῷ 1926 ἐδίδασκεν ἀπὸ καθέδρας μέχρι τοῦ 1953, ὅτε λόγῳ ὀρίου ἡλικίας ἀπεχώρησεν ἐκ τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ Κ. Λογοθέτης διεκρίθη ἰδιαιτέρως διὰ τὸ μέγα εἰς ὄγκον ἔργον, τὸ ὁποῖον συνέγραψε τόσον κατὰ τὴν περίοδον τῆς καθηγεσίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, ὅσον καὶ μετέπειτα ὡς ὁμότιμος καθηγητὴς μέχρι τῶν δυσμῶν τοῦ βίου του. Τὸ ἔργον του διαιρεῖται εἰς: α') τὸ καθαρῶς ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας καὶ β') τὸ καθαρῶς φιλολογικὸν ἔργον. Τὸ ἔργον αὐτοῦ τὸ ἀναγόμενον εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς φιλοσοφίας εἶναι πλούσιον καὶ πολυσχιδές, ἀναφέρεται δὲ οὐχὶ τόσον εἰς τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν, ὅσον εἰς τὴν Πατερικὴν καὶ Σχολαστικὴν φιλοσοφίαν, τὴν φιλοσοφίαν τῆς Ἀναγεννήσεως, τὸν Γαλλικὸν Διαφωτισμὸν καὶ Ἀγγλικὸν Ἐμπειρισμὸν, τὴν μετὰ τὸν Κάντιον φιλοσοφίαν καὶ τὴν φιλοσοφίαν τοῦ μεγίστου τῶν Γερμανῶν ἰδεοκρατικῶν φιλοσόφων, τοῦ G. W. FR. HEGEL.

Ὁ Κ. Λογοθέτης ὡς ἱστορικὸς τῆς φιλοσοφίας διακρίνεται διὰ εὐρυμάθειαν καὶ ἐπιστημονικὴν εὐσυνειδησίαν. Ἐχὼν πλήρη γνῶσιν τῶν πηγῶν ὁμιλεῖ περὶ τῶν διαφόρων φιλοσόφων ἀνατρέχων ἀδιαλείπτως εἰς

τὸ ἔργον αὐτῶν. Ὁ φιλόσοφος διακρίνεται ἐπίσης διὰ τὴν ἑλληνομάθει-
 ἀν του καὶ τὴν προσήλωσίν του εἰς τὰ ἔθνικα ἰδεώδη τοῦ Ἑλληνισμοῦ.
 Τοῦτο μαρτυρεῖ, πλὴν τῶν ἄλλων, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ προσήλωσις του εἰς τὸν
 Ἑλληνα λόγον, τὸν ὁποῖον οὐχὶ μόνον καλλιεργεῖ, ἀλλὰ καὶ ὡς φιλόλο-
 γος ἐξετάζει εἰς αὐτοτελεῖς περὶ αὐτοῦ μελέτας. Ἡ λατρεία αὐτοῦ πρὸς
 τὸν καθαρὸν Ἑλληνα λόγον διαφαίνεται εἰς ὅλον τὸ ἔργον, ὅπου διαπι-
 στοῦται ἡ ἔφεσις τοῦ συγγραφέως πρὸς τὴν ὀρθοέπειαν, σαφήνειαν καὶ
 καλλιέπειαν ἐν τῷ κειμένῳ. Ἡ ἀναζητήσις ὅμως ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου τῆς
 σπανίας ἑλληνοπρεποῦς λέξεως καὶ τοῦ σπανίου ἐπιθέτου ὁδηγεῖ τὸν στο-
 χασμὸν αὐτοῦ ὀριζοντίως καὶ οὐχὶ καθέτως κατὰ τὴν πορείαν τῆς διαπρα-
 γματεύσεως τῶν προσώπων ἢ τῶν φιλοσοφικῶν Σχολῶν. Παρὰ ταῦτα τὸ
 ἔργον του παραμένει καὶ θὰ παραμείνῃ χρήσιμον εἰς τὸν χρόνον τῆς φιλο-
 σοφίας ἐν Ἑλλάδι καὶ θὰ ἀποτελέσῃ πηγὴν καὶ ἀφετηρίαν ἐρεῦνης τῆς
 καθ' ἡμᾶς ἱστορίας τῆς φιλοσοφίας.

Ἰδιαιτέρως χρήσιμος κρίνεται ἡ συμβολὴ τοῦ Κ. Λογοθέτου εἰς τὴν
 προσπάθειαν ἀποκαλύψεως τῆς φιλοσοφικῆς σκέψεως τῶν Πατέρων τῆς
 Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὡς ἐπίσης ἡ συμβολὴ αὐτοῦ εἰς τὴν φιλοσο-
 φίαν τοῦ Ἐγγέλου. Τὸ τελευταῖον ἔργον ἀποτελεῖ ὅ,τι τὸ καλύτερον προσ-
 ἔφερεν ὁ Κ. Λογοθέτης εἰς τὴν ἐπιστήμην.

Τοῦτο ὡμολόγησεν ἤδη καὶ ὁ διακεκριμένος Γερμανὸς φιλόσοφος
 EDUARD SPRANGER.

Ἀναφέρονται τὰ φιλοσοφικὰ ἔργα τοῦ Κ. Λογοθέτου κατὰ χρονολο-
 γικὴν σειρὰν ἐκδόσεως:

- α') ΠΕΤΡΟΥ ΒΡΑΓΙΛΑ ΑΡΜΕΝΗ, Φιλοσοφικὸν σύστημα, Ἐν Ἀθή-
 ναις 1905.
- β') Η ΘΕΙΚΗ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ, Ἐν Ἀθήναις 1908.
- γ') Η ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ καὶ Η ΠΕΡΙ ΤΗΣ
 ΘΕΙΚΗΣ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΥ, Ἐν Ἀθήναις 1908.
- δ') Η ΠΕΡΙ ΙΔΕΩΝ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ, Ἀθήνησι 1908.
- ε') ΥΠΟΤΥΠΩΣΙΣ ΤΗΣ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ ΦΙΛΟΣΟΦΩΝ
 ΜΕΧΡΙ ΣΩΚΡΑΤΟΥΣ, Ἀθήνησι 1920.
- ς') Η ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΛΕΙΒΝΙΤΙΟΥ, Ἀθήνησι 1911.
- ζ') Η ΘΕΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΑΤΩΝΟΣ, Ἀθήνησι 1920.
- η') ΘΕΟΛΟΓΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΗΜΑΤΑ ΠΕΤΡΟΥ ΑΒΑΙΛΑΡΔΟΥ,
 Ἀθήνησι 1920.
- θ') Η ΠΕΡΙ ΦΥΣΕΩΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΣΚΩΤΟΥ, Ἀθή-
 νησι 1920.
- ι') Η ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΟΥ ΠΛΩΤΙΝΟΥ, Ἐν Ἀθήναις 1922.

- ια') Ο ΣΠΙΝΟΖΑΣ ΚΑΙ Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΑΥΤΟΥ, 'Εν 'Αθήναις 1927.
- ιβ') Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΚΑΙ ΑΙ ΘΕΤΙΚΑΙ ΕΠΙΣΤΗΜΑΙ, 'Αθήνησι 1928.
- ιγ') Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΠΑΤΕΡΩΝ ΚΑΙ ΤΟΥ ΜΕΣΟΥ ΑΙΩΝΟΣ, 'Εν 'Αθήναις, τ. 1 (1930), τ. 2 (1934).
- ιδ') Ο ΜΥΣΤΙΚΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΒΟΝΑΒΕΝΤΟΥΡΑ, 'Αθήνησι 1930.
- ιε') ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΡΕΙΔ. ΕΓΓΕΛΟΣ, 'Εν 'Αθήναις 1931.
- ις') ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑΙ ΜΕΛΕΤΑΙ, ἐν τῷ περιοδικῷ «'Επιστημολόγος», 'Εν 'Αθήναις 1932.
- ιζ') ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΙΣ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΗΣ ΓΕΝΕΣΕΩΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΝΕΛΙΞΕΩΣ ΤΗΣ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ, 'Εν 'Αθήναις 1935.
- ιη') ΑΝΑΛΕΚΤΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΑ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ. Μελέται καὶ Λόγοι, 'Εν 'Αθήναις 1939.
- ιθ') Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΟΥ ΕΓΓΕΛΟΥ ΚΑΙ Η ΕΠΙΔΡΑΣΙΣ ΑΥΤΗΣ ΕΠΙ ΤΗΝ ΝΕΩΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΟΝ ΔΙΑΝΟΗΣΙΝ, 'Εν 'Αθήναις 1939, τόμοι δύο.
- κ') Η ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΕΩΣ ΚΑΙ Η ΘΕΜΕΛΙΩΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΩΤΕΡΑΣ ΦΥΣΙΚΗΣ, 'Εν 'Αθήναις 1935.
- κα') Η ΜΕΤΑ ΚΑΝΤΙΟΝ ΙΔΕΟΚΡΑΤΙΚΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ, 'Εν 'Αθήναις 1958.
- κβ') Η ΝΕΩΤΕΡΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ. Ο ΑΓΓΛΙΚΟΣ ΚΑΙ ΓΑΛΛΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ, 'Εν 'Αθήναις 1964, τόμοι δύο.

ΔΗΜ. Ν. ΚΟΥΤΡΑΣ